

буквалізмом, стислість та потенційна термінологічність робить їх широковживаними у газетно-публіцистичних та суспільно-наукових працях.

3. Описовий переклад, або експлікація. Прийом перекладу, який полягає в описі засобами іншої мови певного поняття. В. Комісаров дає таке визначення описовому перекладу: «Лексико-граматична транс-формація, за якої лексична одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням, що експлікує її значення, тобто дає більш чи менш повне пояснення цього значення мо-вою перекладу» [5, 251]. Цей засіб можна застосовувати як для пояснення значення условнику, так і при перекладі неологізмів у конкретному тексті. Утім, навіть при оптимальному підборі пояснювального еквівалента для нього характерний такий недолік, як багатослівність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : посібник / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 574 с.
2. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) / В. Н. Комиссаров. – М. : Высшая школа, 1990. – 253 с.
3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / Олена Селіванова. – Пол-тава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.

Шевченко Анастасія,
студентка 4 курсу Інституту філології
та соціальних комунікацій
Науковий керівник: С.І. Корнієнко
к філол. н., доцент (БДПУ)

СТАРΟΣЛОВ'ЯНІЗМИ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Мова якого з слов'янських народів лягла в основу старослов'янської мови та кирило-мефодіївських перекладів з грецьких релігійних книг II половини IX – початку X ст., було питанням, яке цікавило багатьох учених-славістів. Вивченням старослов'янської мови займалися О.Х. Востоков, В.І. Григорович, І.І. Срезневський,

О.М. Бодяньський, Ф.І. Буслаєв, П.Ф. Фортунатов, О.О. Шахматов, С.М. Кульбакін, Ю.Ф. Карський, М.М. Дурново тощо. Дослідження О.О. Шахматова «Очерк древнейшего периода истории русского языка» (1915), у якій автор розглянув розвиток мови від праслов'янської до давньоруської, є одним з головних внесків науку про старослов'янську мову.

Південнослов'янськими мовами, дослідивши старослов'янські пам'ятки: «Кирило і Мефодій та їх діяльність» (1922), «Про лексичний склад старослов'янської мови» (1930) займався С.М. Кульбакін. Також він написав один із кращих і популярних на той час підручників «Древнецерковнославянский язык» (1917), який був перекладений на чеську, сербську та французьку мови,

Походження старослов'янської мови і слов'янських алфавітів у праці «Мысли и предположения о происхождении старославянского языка и славянских алфавитов» (1929). вивчав філолог-славіст М.М. Дурново. Він

здійснив огляд праць учених-лінгвістів щодо старослов'янської лексики, її походження та функціонування.

За умови впливу старослов'янської мови на формування лексичного і граматичного складу української мови тема дослідження є *актуальною*.

Мета роботи – здійснити аналіз наукових підходів до визначення поняття «старослов'янська мова» та основних праць щодо її походження і функціонування.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- 1) з'ясувати сутність поняття «старослов'янська мова»;
- 2) схарактеризувати підходи щодо вивчення старослов'янської лексики в різних аспектах;
- 3) узагальнити й систематизувати наукові підходи досліджень старослов'янізмів.

Об'єктом є старослов'янізми.

Предметом дослідження старослов'янської мови в різних аспектах у працях видатних учених-лінгвістів..

Методи дослідження:

- описовий: вивчення та аналіз навчальної літератури з проблеми дослідження;
- порівняльний: використання старослов'янізмів.

Актуальність дослідження полягає у поглибленні відомостей про застосування старослов'янізмів на різних мовних рівнях, у різних жанрах та стилях, а також вплив цієї лексики на українську літературну мову. Результати роботи можуть бути застосовані в практиці викладачів та студентів-філологів, а також для подальшої праці над цією проблемою.

Отже, у роботі обґрунтовано необхідність вивчення і застосування старослов'янської лексики. Основні положення з досліджуваної теми, використання старослов'янських форм в українській мові, засвоєння їх не тільки як елементів мови, а і як важливих стилістичних чинників дозволяють підтвердити визначну роль старослов'янської мови у формуванні мовної системи слов'янських мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Леута О.І. Старослов'янська мова: Підручник / О.І. Леута. – К.: Вища шк., 2001. 255 с.